

20.01.2012

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN
THE UNITED NATIONS
DEVELOPMENT PROGRAMME AND
SUMY STATE UNIVERSITY**

**МЕМОРАНДУМ ПРО ПОРОЗУМІННЯ
МІЖ ПРОГРАМОЮ РОЗВИТКУ ООН
ТА СУМСЬКИМ ДЕРЖАВНИМ
УНІВЕРСИТЕТОМ**

This Memorandum of Understanding ("MOU") is entered into by the United Nations Development Programme ("UNDP"), a subsidiary organ of the United Nations, an intergovernmental organization established by its Member States with its headquarters in New York, NY (USA), and the Sumy State University (hereinafter "University") headquartered in Sumy. UNDP and University are hereinafter jointly referred to as the "Parties".

Меморандум про порозуміння (далі – Меморандум) був підписаний між Програмою розвитку ООН («ПРООН»), допоміжним органом Організації Об'єднаних Націй, міждержавної організації, заснованої державами-членами з головним офісом у м. Нью-Йорк (США), та Сумським державним університетом (далі - Університет) з головним офісом у м. Суми. ПРООН та Університет надалі іменуються «Сторонами».

WHEREAS, UNDP serves in many respects as the operational arm of the United Nations at the country level and works with partners in numerous countries to promote sustainable development, eradication of poverty, advancement of women, good governance and the rule of law.

ОСКІЛЬКИ, ПРООН діє в багатьох відношеннях як виконавчий підрозділ організації Об'єднаних Націй на рівні держав і працює з партнерами в багатьох країнах задля сприяння сталому розвитку, подолання бідності, розвитку можливостей для жінок, ефективному державному управлінню та верховенству праву.

WHEREAS, UNDP represented by UNDP in Ukraine is interested in enhancing its development activities in promoting sustainable development principles, decentralisation and participatory governance by teaching future generation on community-based local development in Ukraine.

ОСКІЛЬКИ, ПРООН, яка представлена ПРООН в Україні, зацікавлена в посиленні заходів для становлення принципів сталого розвитку, децентралізації та спільного врядування шляхом навчання майбутнього покоління підходу щодо сталого місцевого розвитку України за участі громад.

WHEREAS, University is an organization duly organized under the laws of Ukraine and committed to UNDP principles;

ОСКІЛЬКИ, Університет – це організація, створена відповідно до Законів України та віддана принципам ПРООН;

WHEREAS, the Parties share similar missions and wish to cooperate in areas of mutual concern to enhance the effectiveness of their development efforts;

ОСКІЛЬКИ, Сторони виконують подібні завдання і бажають співпрацювати у сферах спільного інтересу для підвищення ефективності їх зусиль;

NOW, THEREFORE, the Parties agree to cooperate as follows:

ЗАРАЗ і НАДАЛІ, Сторони домовились про таке:

Article I

Purpose

The purpose of this MOU is to provide a framework of cooperation and facilitate collaboration between the Parties, on a non-exclusive basis, in areas of common interest.

The overall objective of the Memorandum is to strengthen national/regional capacity and knowledge base to support participatory governance. It includes, but not limited to, the followings:

1.1 Including the course "Local Sustainable Development" in the academic curriculum of the higher educational institution as a separate course or by introducing its main chapters to the teaching programmes of existing courses on social science.

1.2 Enhancing capacity of the students, representatives of the bodies of local self-government and local communities to undertake bottom up participatory planning and participate in the local level sustainable development activities.

1.3 Promoting concept and experiences of community participation in local sustainable development through various scientific activities and awareness campaigns at regional level.

Article II

Areas of Cooperation

The Parties agree to cooperate in the following areas of activity:

Responsibility of the University:

The University agrees to the following in cooperation with UNDP:

2.1 Support the awareness and educational activities on local sustainable development in Ukraine, especially among the youth, activists of civil society organisations, community-based organizations, representatives of the bodies of local self-government and in the higher educational institutions.

Стаття I

Цілі Меморандуму

Метою цього Меморандуму є визначення засад для співпраці та сприяння взаємодії Сторін у сфері спільних інтересів.

Загальною ціллю цього Меморандуму є зміцнення національної/регіональної спроможності та бази знань для підтримки спільного врядування. Така ціль включає, але не обмежується, наступним:

1.1 Включення курсу «Сталий місцевий розвиток» до навчального плану вищого навчального закладу та/або включення його основних розділів до навчальних програм уже наявних суспільних дисциплін.

1.2 Підвищення потенціалу студентів, представників органів місцевого самоврядування та місцевих громад для реалізації спільного планування за принципом «знизу-вгору» та участі в заходах з місцевого сталого розвитку.

1.3 Сприяння поширенню концепції та досвіду участі громад у місцевому сталому розвитку через різні наукові заходи та кампанії з поінформованості на регіональному рівні.

Стаття II

Сфери співпраці

Сторони домовились співпрацювати в наступних сферах:

Зобов'язання Університету:

Університет погоджується з наступним у співпраці з ПРООН:

2.1 Сприяти просвітницькій та освітній діяльності зі місцевого сталого розвитку в Україні, особливо серед молоді, активістів громадських організацій, організацій громад, представників органів місцевого самоврядування та у вищих навчальних закладах.

2.2 Support the involvement of the scientific-pedagogical staff and the students of University to familiarization, analysis and generalization of the experience of community participation in solving the local economic, social and ecological problems which contribute to local development in Ukraine, at the same time highlighting both experiences and practical achievements of UNDP in Ukraine in general and that of Community Based Approach to Local Development in particular.

2.3 Participate in preparation and holding of the scientific and practical conferences, roundtables, workshops, other activities aimed at discussing the educational programmes, curricula, contents and methodical materials on teaching the issues of community-based local development in the higher educational institutions.

2.4 Involve students in writing research papers; bachelor and diploma level thesis on sustainable development problems at the level of local communities and in the activities of the bodies of local self-government.

2.5 Support teachers of the University in teaching the course “Local Sustainable Development”, preparing the teaching manuals on the issues of participatory governance and sustainable development in Ukraine.

Responsibilities of UNDP:

UNDP agrees to:

2.6 Provide technical and training support to University for coordination of the activities on introduction of the course “Sustainable Development of Society” into the academic curriculum of the national/ regional higher educational institutions.

2.7 Provide internship opportunities to students of the University and link them with the bodies of local self-government of Ukraine which practice the norms of good governance, participatory planning and community based.

2.2 Сприяти залученню науково-педагогічних працівників та студентів Університету до ознайомлення, аналізу та узагальнення набутого досвіду участі громад у розв'язанні місцевих економічних, соціальних та екологічних проблем, що сприяє сталому розвитку в Україні, при цьому висвітлювати досвід та практичні результати діяльності ПРООН в Україні, та Місцевий розвиток, орієнтований на громаду, зокрема.

2.3 Брати участь у підготовці та проведенні науково-практичних конференцій, круглих столів, семінарів, інших заходів з метою обговорення освітніх програм, навчальних планів, змісту та методик викладання у вищих навчальних закладах питань місцевого розвитку за участі громад.

2.4 Сприяти написанню студентами дослідницьких, бакалаврських та дипломних робіт з проблематики сталого розвитку, що існують на рівні місцевих громад та органів місцевого самоврядування.

2.5 Надавати підтримку викладачам Університету для викладання курсу «Сталий розвиток суспільства», підготовки навчальних посібників з питань врядування за участі громад та сталого розвитку в Україні.

Зобов'язання ПРООН:

ПРООН виражає згоду:

2.6 Надавати технічну і освітню підтримку Університету для координації діяльності по включенню курсу «Сталий розвиток суспільства» до навчального плану національних/ регіональних вищих навчальних закладів.

2.7 Надавати можливості для стажування студентів Університету та допомагати їм встановлювати зв'язки з органами місцевого самоврядування, що практикують норми демократичного

local development.

2.8 Provide access of the representatives of the University to the contemporary global and national knowledge and experience on community-based development approach.

2.9 Assist in raising public awareness, holding policy/legislation related activities, conducting training, making publications and carrying out other activities within framework of this MOU.

2.10 Provide consultative services of national and international experts and training/technical support to the University as necessary so as to build its capacity.

Article III **Consultation and Exchange of Information**

3.1 The Parties shall, on a regular basis, keep each other informed of and consult on matters of common interest, which in their opinion are likely to lead to mutual collaboration.

3.2 Consultation and exchange of information and documents under this Article shall be without prejudice to arrangements, which may be required to safeguard the confidential and restricted character of certain information and documents. Such arrangements will survive the termination of this MOU and of any agreements signed by the parties within the scope of this collaboration.

3.3 The Parties shall, at such intervals as deemed appropriate, convene meetings to review the progress of activities being carried out under the present MOU and to plan future activities.

3.4 The Parties may invite each other to send observers to meetings or conferences convened by them or under their auspices in

врядування, спільного планування та місцевого розвитку з залученням громад.

2.8 Сприяти доступу представників Університету до сучасних світових та національних знань та інформації щодо досвіду застосування підходу розвитку за участі громад.

2.9 Сприяти підвищенню поінформованості населення, проведенню заходів з висвітлення питань законодавства/політики, тренінгів, підготовці публікацій та виконанню інших заходів у рамках цього Меморандуму.

2.10 Надавати консультаційні послуги силами національних та міжнародних експертів, а також учбову/технічну підтримку Університету, яка необхідна для розбудови його потенціалу.

Стаття III **Консультації та обмін інформацією**

3.1 Сторони будуть регулярно обмінюватися інформацією та проводитимуть консультації з питань, що становлять спільний інтерес, та які на їх думку приведуть до співпраці.

3.2 Консультації та обмін інформацією та документами будуть проводитися без порушення заходів, які можуть бути необхідними, для захисту інформації та документів конфіденційного характеру. Дія таких заходів продовжиться і після зупинення чинності Меморандуму та будь-яких інших угод, підписаних Сторонами в рамках співпраці.

3.3. Сторони проводитимуть зустрічі з необхідною періодичністю для перегляду стану виконаних заходів в рамках цього Меморандуму та для планування подальшої діяльності.

3.4 Сторони можуть пропонувати одна одній надсилати представників на зустрічі або конференції, організовані ними або за

which, in the opinion of either party, the other may have an interest. Invitations shall be subject to the procedures applicable to such meetings or conferences.

Article IV

Implementation of the MOU

4.1 In order to implement the specific activities envisioned hereunder, the Parties shall conclude cost-sharing agreements in accordance with the applicable UNDP regulations, rules and procedures, which shall specify the costs or expenses relating to the activity and how they are to be borne by the Parties. The cost-sharing agreements shall also include a provision incorporating by reference the MOU, which is applicable to the cost-sharing agreements and the projects/programmes financed there from.

4.2 It is understood that all activities will be carried out on the basis of project documents agreed between UNDP and the concerned government, and in accordance with the applicable UNDP regulations, rules and directives.

4.3 The costs of public relations activities relating to the partnership, that are not otherwise addressed by a specific cost-sharing agreement concluded hereunder, will be the responsibility of UNDP.

4.4 Neither Party shall be an agent, representative or joint partner of the other Party. Neither Party shall enter into any contract or commitment on behalf of the other Party and shall be solely responsible for making all payments to and on behalf of its own account, as provided under this MOU and under cost-sharing agreements concluded hereunder.

4.5 Each Party shall be responsible for its acts and omissions in connection with this MOU and its implementation.

їх підтримки, в яких вони можуть бути зацікавлені. Участь представників регулюються відповідними правилами, прийнятими для проведення цих зустрічей або конференцій.

Стаття IV

Виконання Меморандуму

4.1 Для виконання певних заходів передбачених в Меморандумі, Сторони укладатимуть угоди про співфінансування, згідно з відповідними правилами і процедурами ПРООН. Ці угоди визначатимуть вартість та необхідні витрати, пов'язані з заходами, а також умови щодо їх фінансування Сторонами. Угоди про співфінансування повинні включати посиланням на статтю Меморандуму, яка стосується угод про співфінансування та проектів і програм, які ними фінансуються.

4.2 Мається на увазі, що всі заходи виконуватимуться на основі проектних документів, погоджених ПРООН та відповідним урядом, та відповідно до чинних процедур, правил і директив ПРООН.

4.3 Вартість заходів зі зв'язків з громадськістю, які не визначені окремими угодами про співфінансування, але пов'язані з таким партнерством, буде фінансуватися ПРООН.

4.4 Жодна зі Сторін не виступає агентом, представником або асоційованим партнером іншої Сторони. Сторона не укладатиме контракт або не братиме зобов'язання від імені іншої Сторони і має бути самостійною відповідальною за виконання всіх платежів від свого імені та з власного рахунку, як зазначається в цьому Меморандумі та договорах про співфінансування укладених на основі цього Меморандуму.

4.5 Кожна зі Сторін буде відповідальною за свої дії та бездіяльність у зв'язку з цим Меморандумом та його реалізацією.

Article V

Use of Name and Emblem

5.1 Neither Party shall use the name, emblem or trademarks of the other party, or any of its subsidiaries, and/or affiliates, or any abbreviation thereof, without the express prior written approval of the other Party in each case. In no event will authorization to use the UNDP name or emblem, or any abbreviation thereof, be granted for commercial purposes, or for use in any manner that suggests an endorsement by UNDP of Partner services.

5.2 Partner acknowledges that it is familiar with UNDP's ideals and objectives and recognizes that its name and emblem may not be associated with any political or sectarian cause or otherwise used in a manner inconsistent with the status, reputation and neutrality of UNDP.

5.3 Nothing in this MOU grants to Partner the right to create a hyperlink to the UNDP website. Such link may be created only with UNDP's written authorization.

5.4 The Parties agree to recognize and acknowledge this partnership, as appropriate. To this end, the Parties shall consult with each other concerning the manner and form of such recognition and acknowledgement.

Article VI

Term, Termination, Amendment

6.1 The proposed cooperation under this MOU is non-exclusive and shall have an initial term of one year from the Effective Date, as defined in Article X unless terminated earlier by either party upon two months notice in writing to the other party. The Parties may agree to extend this MOU in writing for subsequent periods.

Стаття V

Використання назви та логотипа

5.1 Жодна зі Сторін не використовуватиме назву, логотип чи фірмовий знак іншої Сторони, або їх дочірніх організацій чи підрозділів, та аббревіатуру, без отримання письмової згоди іншої Сторони в кожному випадку. В жодному випадку дозвіл на використання назви або логотипу ПРООН, або будь якої її аббревіатури, не може бути використаний для їх застосування в комерційних цілях або будь-яким чином вказувати, що ПРООН підтримує діяльність партнера.

5.2 Партнер підтверджує свою обізнаність з принципами та цілями ПРООН та усвідомлює, що назва та логотип ПРООН не можуть бути пов'язані з будь-якою політичною чи релігійною діяльністю, або використані будь-яким іншим чином, що не відповідає статусу, репутації або нейтралітету ПРООН.

5.3 Цей Меморандум не надає партнеру право розмішувати на власному сайті посилання на веб-сторінку ПРООН. Таке посилання може бути розміщене лише за письмової згоди ПРООН.

5.4 Сторони погоджуються визнати та належним чином підтвердити їх партнерство. З цією метою Сторони проведуть консультації щодо способу та форми такого визнання та підтвердження.

Стаття VI

Набуття чинності, термін дії та внесення змін

6.1 Співробітництво, відповідно до цього Меморандуму не є обмеженим і триватиме один рік з дня набуття ним чинності, як зазначено в статті X, якщо не буде припинено раніше однією зі Сторін за умови письмового попередження другої Сторони. Сторони можуть домовитися письмово про подовження Меморандуму на наступний період.

6.2 In the event of termination of the MOU, any cost-sharing or project cooperation agreements, and any project documents concluded pursuant to this MOU, may also be terminated in accordance with the termination provision contained in such agreements. In such case, the Parties shall take the necessary steps to ensure that the activities carried out under the MOU, the cost-sharing agreements, and project documents are brought to a prompt and orderly conclusion.

6.3 This MOU may be amended only by mutual written agreement of the Parties.

Article VII **Notices and Addresses**

Any notice or request required or permitted to be given or made under this MOU shall be in writing. Such notice or request shall be deemed to have been duly given or made when it shall have been delivered by hand, certified mail, overnight courier, telex, or cable to the party to which it is required to be given or made at the address specified below or such other address as shall be hereafter notified.

For UNDP:

Oksana Remiga
1 Klovisky Uzviz, 01021, Kyiv, Ukraine
Tel.: (044) 253-93-63
Tel/Fax: (044) 253-50-68
E-mail: Oksana.Remiga@undp.org

For University:

Yuriy Petrushenko
Sumy, 40007, Rimskogo-Korsakova 2
Tel.: /факс (0542) 33-40-58
E-mail: petrushenko@macro.sumdu.edu.ua

6.2 У випадку припинення дії Меморандуму, будь-які угоди про співфінансування або співпрацю та будь-які проектні документи, укладені відповідно до цього Меморандуму, можуть також бути припинені відповідно до умов про припинення, про які зазначено в цих документах. В такому разі, Сторони повинні вжити всіх необхідних заходів, щоб забезпечити належне завершення всіх видів діяльності, які виконувалися відповідно до цього Меморандуму, угод про співфінансування та проектних документів.

6.3 Сторони можуть вносити зміни до положень Меморандуму шляхом обміну офіційними листами.

Стаття VII **Повідомлення та контакти**

Будь-які повідомлення або вимоги, які необхідні або вимагаються відповідно до цього Меморандуму, мають бути зроблені в письмовому вигляді. Такі повідомлення або вимоги вважатимуться наданими належним чином в разі їх доставки особисто в руки, замовною поштою, кур'єрською службою доставки на наступний день, телексом або телеграмою Стороні, якій необхідно їх надати або зробити на адресу вказану нижче або іншу адресу, про яку має бути повідомлено.

До ПРООН:

Оксана Реміґа
Київ, 01021, Кловський узвіз, 1
Тел: (044) 253-93-63
Факс: (044) 253-50-68
Е-пошта: Oksana.Remiga@undp.org

До Університету:

Юрій Петрушенко
Суми, 40007, Римського-Корсакова 2
Тел: /факс (0542) 33-40-58
Е-пошта:
petrushenko@macro.sumdu.edu.ua

Article VIII

Settlement of Disputes

8.1 Any disputes between the Parties, arising out of or relating to this MOU shall be settled amicably by the Parties.

8.2 Any disputes between the Parties, arising out of this MOU, which is not settled amicably in accordance with the foregoing paragraph shall be submitted to arbitration at the request of either Party. Each Party shall appoint one arbitrator, and the two arbitrators so appointed should appoint a third, who shall be the chairman. If within thirty days of the request for arbitration either Party has not appointed an arbitrator or if within fifteen days of the appointment of two arbitrators the third arbitrator has not been appointed, either Party may request the President of the International Court of Justice to appoint an arbitrator. The procedure of the arbitration shall be fixed by the arbitrators, and the expenses of the arbitration shall be borne by the Parties as assessed by the arbitrators. The arbitral award shall contain a statement of the reasons on which it is based and shall be accepted by the Parties as the final adjudication of the dispute.

Article IX

Miscellaneous

This MOU and any related co-financing agreements and project document comprise the complete understanding of the Parties in respect of the subject matter in this MOU and supersede all prior agreements relating to the same subject matter. Failure by either Party to enforce a provision of this MOU shall not constitute a waiver of that or any other provision of this MOU. The invalidity or unenforceability of any provision of this MOU shall not affect the validity or enforceability of

Стаття VIII

Врегулювання суперечок

8.1 Будь-які суперечки між Сторонами, що мають відношення або виникли в результаті виконання заходів відповідно до цього Меморандуму, мають бути вирішені Сторонами шляхом переговорів.

8.2 Будь-які суперечки та вимоги між Сторонами, що виникли в результаті виконання заходів відповідно до цього Меморандуму, та які не вдалося розв'язати шляхом переговорів, відповідно до попереднього параграфу, розглядатимуться Арбітражним судом на запит однієї з сторін. Кожна сторона призначить одного арбітра, і визначені таким чином два арбітри призначать третього, який буде головувати. Якщо протягом тридцяти днів з часу запиту про арбітраж будь-яка з сторін не призначить арбітра або якщо протягом п'ятнадцяти днів з часу призначення арбітри не призначать третього арбітра, будь-яка з сторін може подати запит про призначення арбітра Президенту Міжнародного Суду. Процедура арбітражу визначатиметься арбітрами, а витрати по арбітражу здійснюватимуться за рахунок Сторін у відповідності до оцінки арбітрів. Рішення Арбітражного суду має містити обґрунтування та має бути прийнятим Сторонами як остаточний присуд по суперечці.

Стаття IX

Інші умови Меморандуму

Цей Меморандум та будь-які інші угоди про співфінансування та проектні документи містять повне розуміння Сторін щодо цієї суті цього Меморандуму та відмінюють всі попередні угоди щодо такої суті. Нездатність однієї зі Сторін забезпечити виконання положення цього Меморандуму не призводить до скасування цього або інших положень Меморандуму. Недійсність або неможливість виконати будь-яке

any other provision of the MOU.

Article X

Entry into Force

This MOU may be signed in counterparts, each of which shall be deemed an original and both of which duly executed shall constitute one entire document, and shall enter into force and effect on the date ("Effective Date") in which it is duly signed by both parties.

IN WITNESS WHEREOF, the duly authorized representatives of the Parties affix their signatures below

FOR UNDP/ ВІД ІМЕНІ ПРООН:

Olivier Adam
UN Resident Coordinator,
UNDP Resident Representative for
Ukraine

(Олів'є Адам
Координатор системи ООН,
Постійний представник Програми
розвитку ООН в Україні)

Date: 20.01 2012

положення Меморандуму не впливають на дійсність або можливість виконання будь-якого іншого положення цього Меморандуму.

Стаття X

Набуття чинності

Дана Угода підписана у двох екземплярах, кожен з яких вважається оригіналом і обидва з яких, оформлені належним чином складають один цілісний і вступають в силу з дня його належного підписання обома Сторонами.

НА ПІДТВЕРДЖЕННЯ
ВИЩЕЗАЗНАЧЕНОГО, повноважні представники сторін ставлять їх підписи нижче

**FOR UNIVERSITY/ ВІД ІМЕНІ
УНІВЕРСИТЕТУ:**

Prof. Anatoly V. Vasyliev
Rector of Sumy State University

(Проф. Васильєв А. В.
Ректор Сумського державного
університету)

Дата: 20.01 2012 року